

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 5C/82/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5911203717
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Majerčíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2015:5911203717.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudkyňou Jankou Majerčíkovou v právnej veci navrhovateľov: 1/. V. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX H. V., N. XXXX/X, 2/. K. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX N. Y., T., obaja zast. JUDr. Anton Slamka, advokát, XXX XX H. V., C. XXXX/XX, proti odporčyni: Y. Q., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX C. - F. T., L. XXXX/XX, zast. JUDr. Janou Ftorkovou, advokátkou, XXX XX A., V. L. XA, v konaní o určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

O trovách konania bude rozhodnuté do 30-tich po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Tunajší súd rozsudkom č. k. 5C/82/2011 - 314 zo dňa 17.07.2013 návrh navrhovateľov na určenie, že nehnuteľnosti - pozemky KNC parc. č. XXXX, XXXX/X, XXXX, XXXX zapísané na LV č. XXXXX k. ú. C. v spoluvlastníckom podiele 1 a KNC parc. č. XXXX/X zapísaná na LV č. XXXXX, k. ú. C. v spoluvlastníckom podiele 1/6 patria do novoobjaveného dedičstva po neb. X. R., rod. T., zomrelej dňa XX.XX.XXXX.

Na základe odvolania navrhovateľov proti vyššie uvedenému rozsudku, Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 8Co/487/2013 - 367 zo dňa 25.08.2014 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keď v odôvodnení rozhodnutia absentuje posúdenie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, taktiež vecná legitímácia účastníkov konania ohľadne parcely KNC č. XXXX/X, a vzhľadom k tomu, že sa prvostupňový súd so všetkými vytýkanými skutočnosťami riadnym spôsobom nevysporiadal, rozhodnutie je minimálne predčasné.

Právny zástupca navrhovateľov zotrval na písomne podanom návrhu po pripustení zmeny návrhu uznesením Okresného súdu Ružomberok č. k. 5C/82/2011 - 251 zo dňa 03.06.2013 s tým, že navrhovatelia majú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keď v prípade nepodania takéhoto žalobného návrhu by stratili vlastníctvo a tým akúkoľvek možnosť domáhať sa svojho práva ako právni nástupcovia po vlastníkoch uvedených v pozemnoknižných protokoloch.

Navrhovateľ v 1. rade je výlučným bezpodielovým spoluvlastníkom nehnuteľností - pozemku zobrazenom ako KNC parc. č. XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 217 m² (predtým KNC parc. č. XXXX) zapísanom na LV č. XXXX pre k. ú. C., na ktorom má postavený rodinný dom súp. č. XX. Z Geometrického plánu č. 36990299-34/99 zo dňa 13.09.1994 vyplýva, že KNC parcela č. XXXX (v súčasnosti XXXX) z časti vznikla z PK parcely č. XXX a v časti zo spoločného dvora, ktorého časť bola obsiahnutá aj v KNC parc. č. XXXX (v súčasnosti KNC parc. č. XXXX). Uvedené skutočnosti vyplývajú aj z notárskej zápisnice N 245/2004, Nz 87321/2004 zo dňa 06.12.2004 a z Geometrického plánu č. 35057009-094/2003, ktorý je súčasťou tejto zápisnice.

Právna predchodkyňa navrhovateľov v 1. a 2. rade X. Y., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX bola podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností PK parcely č. XXX, na ktorej bol postavený dom č. popisné XX, zapísané v PK vložke č. XXXX pre k. ú. C., a to v podiele 1 titulom dedenia zapísanom do pozemkovej knihy pod Č. d. XXX/XXXX. S vlastníctvom domu a parcele sa spájalo vlastníctvo spoločného dvora s domami č. p. XX/a, XX/b, ktoré boli zapísané v PK vložke č. XXX. Pozemok KNC parc. č. XXXX vznikol okrem iného aj z PK parcely č. XXX, ako aj spoločného dvora, ako to vyplýva z Geometrického plánu č. 35057009-104/2001. Z potvrdenia Správy katastra Ružomberok zo dňa 03.12.2008 vyplýva, že po vyhlásení VKM bola KNC parcela č. XXXX prečíslovaná na KNC parc. č. XXXX/X a XXXX/X. Ďalej z potvrdenia Správy katastra Ružomberok zo dňa 09.01.2009 bolo preukázané, že PK parcela č. XXX, zapísaná v PK vložke č. XXXX je súčasťou THM parcely č. XXXX. Odporkyňa navrhovateľovi v 1. rade neumožňuje prechod k jeho rodinnému domu s odôvodnením, že pozemky nadobudla v dobrej viere, bez akýchkoľvek tiarch a preto tieto chce nerušene užívať bez prechodu cudzích ľudí. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4C/44/2007 sa navrhovateľ v 1. rade domáhal voči odporkyni určenia, že predmetné pozemky v podiele 1 a 1/3 patria do dedičstva po neb. X. Y., rod. T. (právnej predchodkyni navrhovateľa) s tým, že rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 4C/44/2007 - 356 zo dňa 27.04.2010 bol návrh zamietnutý z procesných dôvodov, potvrdený rozsudkom Krajského súdu Žilina č. 7Co/274/2010 zo dňa 08.12.2010. Konajúci súd zamietol návrh navrhovateľa v 1. rade z procesných dôvodov, nezaoberal sa hmotnoprávnymi dôvodmi návrhu, ktoré by zakladali prekážku veci rozsúdenej. V uvedenom konaní bola vykonaná ohliadka na mieste samom, z ktorej bolo preukázané, že navrhovateľ v 1. rade nemá riadny prístup k svojmu domu, iný prístup, ktorým sa dá dostať do domu navrhovateľa v 1. rade je náročný, po nerovnom a v čase dažďov zamokrenom teréne, naviac po cudzích pozemkoch, po ktorých navrhovateľ v 1. rade prechádza bez akéhokoľvek právneho titulu, či právneho nároku. Niekoľko krát sa domáhal ochrany svojho práva na príslušnom Stavebnom úrade v Ružomberku. Vzťahy medzi účastníkmi konania sa zhoršili, následne bolo uznesením tunajšieho súdu pod č. k. 5C/55/2011 - 30 zo dňa 18.05.2011 predbežným opatrením uložené odporkyni umožniť navrhovateľovi prechod pešo a prejazd motorovým vozidlom cez pozemky KNC parc. č. XXXX/X a XXXX/X.

Pôvodné dedičské konanie po neb. X. R., rod. T. bolo vedené na bývalom Štátnom notárstve Liptovský Mikuláš pod č. D 388/89, konanie o novoobjavenom majetku sa viedlo pod sp. zn. D 985/93 a bolo ukončené dňa 10.10.1996 vydaním osvedčenia o dedičstve D 985/93, Dnot 756/94 JUDr. Vladimírom Balúnom, notárom so sídlom v Ružomberku. V oboch dedičských konaniach vlastníctvo poručiťky k PK parc. č. XXX a spoločného dvora k tejto parcele prislúchajúceho nebolo prejednané. Poručiťka teda bola spoluvlastníčkou v podiele 1 pozemku k PK parcele č. XXX, dvor bol spoločný pre PK parcelu č. XXX (dom súp. č. XX), PK parcelu č. XXX (dom súp. č. XX/a), PK parcela č. XXX (dom súp. č. XX/b). Keďže spoluvlastnícke podiely neboli určené, platí, že boli rovnaké, t. j. po 1/3-tine pre každú z domových nehnuteľností. Keďže poručiťka bola podielová spoluvlastníčka domovej nehnuteľnosti PK parcely č. XXX v podiele 1, prislúchal jej spoluvlastnícky podiel v spoločnom dvore vo veľkosti 1/6-ina. Poručiťka počas svojho života nikdy nepreviedla ani inak nescudzila svoj spoluvlastnícky podiel v domovej nehnuteľnosti, ani podiel v spoločnom dvore, ku dňu svojej smrti bola vlastníčkou tejto nehnuteľnosti a keďže tento majetok nebol v dedičskom konaní po menovanej prejednaný a vlastnícke právo podľa aktuálnych výpisov z KN poručiťke formálne nesvedčí, je potrebné prostredníctvom určovacej žaloby určiť, že tento nehnuteľný majetok patrí do novoobjaveného dedičstva po poručiťke v príslušných spoluvlastníckych podieloch. Právni predchodcovia odporkyne E. T. a E. T. si predmetný nehnuteľný majetok vlastnícky vysporiadali prostredníctvom predmetného notárskeho osvedčenia N 245/2004, Nz 87321/2004, a to bez splnenia zákonných podmienok, následne tento majetok previedli Kúpnu zmluvou V 1851/06 na odporkyňu. Navrhovatelia v 1. a 2. rade ako právni nástupcovia po neb. X. R., rod. T. sa nikdy nevyjadrovali, že nemajú výhrady k vzniku vlastníckeho práva notárskym osvedčením v prospech E. T. a E. T. Menovaní uvádzajú, že ich otec neb. V. T. sa s poručiťkou v roku 1931 mal údajne finančne vyrovať, a teda nadobudnúť vlastníctvo k spoločnému dvoru. Uvedená skutočnosť sa však nezakladá na pravde, naopak, v roku 1931 poručiťka spolu so svojim bratom rovným dielom nadobudli dedením predmetný nehnuteľný majetok. E. a E. T. a ani ich právny predchodca neb. V. T. nemohli byť dobromyseľní, vzhľadom na všetky okolnosti, teda nemohli nadobudnúť vlastnícke právo k predmetnému nehnuteľnému majetku vydržaním. Keďže V. T. nemohol nadobudnúť vydržaním vlastníctvo k tomuto majetku, nemohli ani menovaní E. a E. T. po jeho smrti v roku 1977 vstúpiť do jeho práv. Z toho dôvodu nemohol ani na odporkyňu prejsť viac vlastníckeho práva než svedčilo jej právnym predchodcom.

Právna predchodkyňa navrhovateľov - neb. X. R., rod. T., stará matka navrhovateľov, bola zapísaná ako podielová spoluvlastníčka nehnuteľností - pozemnoknižnej parcely č. XXX, zapísanej vo vložke č. XXXX k. ú. C., ako aj spoločného dvora, spoluvlastnícky podiel na týchto nehnuteľnostiach nadobudla dedením po svojom otcovi v roku 1930. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4C/44/2007 nebolo preukázané, že došlo k reálnej delbe medzi spoluvlastníkmi, nakoľko toto nezodpovedá samotnému skutkovému stavu, k zásahu do pokojného užívania došlo až po tom, keď sa na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod č. V 1851/06 stala odporkyňa výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti s tým, že jej právni predchodcovia si osvedčili držbu notárskou zápisnicou N 245/04, avšak nebola splnená podmienka dobromyseľnosti. Pri vydávaní notárskej zápisnice bolo porušené ustanovenie § 63 Notárskeho poriadku, nakoľko nebol daný súhlas vlastníka, resp. právnych predchodcov pôvodných vlastníkov, z toho dôvodu nehnuteľnosť nemohli nadobudnúť právni predchodcovia odporkyne vydržaním a následne nemohli previesť na odporkyňu viac práv než sami majú.

Právny zástupca navrhovateľov ďalej poukázal na mapu k. ú. Bieleho Potoka z roku 1860, z ktorej je zrejme ako sa pozemky užívali, tzv. pozemnostné hárky slúžiace pre platenie dane, z nich bolo zrejme kto užíval konkrétne nehnuteľnosti. Pozemnostné hárky sa však v ružomerskom katastri nezachovali na rozdiel od iných katastrálnych území. Existuje len list preukazujúci užívanie nehnuteľností z roku 1904, na ktorý poukázal právny predchodca navrhovateľov, a z ktorého je zrejme, že predmetné nehnuteľnosti užíval právny predchodca navrhovateľov.

Právna zástupkyňa odporkyne v písomnom vyjadrení ako aj na pojednávaní žiadala návrh navrhovateľov ako nedôvodný zamietnuť z dôvodu, že sporné nehnuteľnosti patria do výlučného vlastníctva odporkyne a tieto nadobudla na základe Kúpnej zmluvy uzavretej dňa 22.09.2006, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Ružomberok dňa 28.09.2006 rozhodnutím o vklade vlastníckeho práva pod V 1851/06, uzavretou s E. T., rod. T., nar. XX.XX.XXXX a E. T., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, keď v čase uzavretia kúpno-predajnej zmluvy predmet kúpy bol zapísaný na označených listoch vlastníctva, evidovaný pod tými istými parcelnými číslami ako sú evidované v súčasnosti. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odporkyňa nemala žiadne pochybnosti o vlastníckom práve svojich právnych predchodcov. Tieto nehnuteľnosti má v dobromyseľnej nerušenej držbe a tieto užíva s vedomím, že je vlastníčkou nehnuteľností, pokiaľ ide o nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXXX a podielovou spoluvlastníčkou pozemku zapísaného na LV č. XXXXX. Pokiaľ sa v odôvodnení návrhu spochybňuje dobromyseľnosť predávajúcich E. a E. T. tým, že títo a pred nimi ich právny predchodca V. T., ktorý bol bratom právnej predchodkyne navrhovateľov X. Y., rod. T., naposledy vydatej R. z dôvodu, že v roku 1931 nadobudli V. T. a X. Y., rod. T. dedením predmetný nehnuteľný majetok, je potrebné uviesť, že právny predchodca odporkyne, pokiaľ by nebol dobromyseľný v tom, že je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX, nebol by odstránil na pozemku parc. č. CKN XXXX - zastavané plochy a nádvoria a na časti pozemku XXXX/X situovaný rodinný dom - drevenicu, na mieste ktorého bol postavený súčasný rodinný dom súp. č. XXXX už len V. T. ako vlastníkom a jeho synmi E. a E. T. a nebol by ani V. T. a jeho synovia oprávnení, pokiaľ by sa nebol V. T. vysporiadal s podielovou spoluvlastníčkou X. Y., rod. T. - právnu predchodkyňou navrhovateľov v 1. a 2. rade čo do vlastníctva, asanovať rodinný dom postavený na uvedenom pozemku, ktorý podľa výpisu z PKN vložky č. XXXX bol postavený na parc. PKN XXX s číslom popisným XX a z asanovanej drevenice postaviť humno na pozemku parc. č. CKN XXXX. Podobne tak by nebola X. Y., rod. T. postavila svoj rodinný dom na pozemku parc. č. CKN XXXX na základe stavebného povolenia vydaného v roku 1931 v prípade, že by sa nebola vysporiadala so svojim bratom V. T. v roku 1931 čo do vlastníckeho práva k pozemkovým nehnuteľnostiam v ich spoluvlastníctve, ale aj k stavbám na uvedených pozemkových nehnuteľnostiach sa nachádzajúcich.

Pokiaľ ide o držbu a vydržanie, nejedná sa v danom prípade o túto možnosť, právni predchodcovia odporkyne nemajú titul na to, aby sa mohli cítiť byť dobromyseľní a taktiež právne predpisy platné v tom čase to podporujú, pretože vyžadovali na dobromyseľnosť určitú formu, ktorá v danom prípade nebola dodržaná, z toho dôvodu právni predchodcovia odporkyne neboli dobromyseľní pri užívaní nehnuteľností. Okrem toho, že nebol preukázaný ani titul, teda reálne rozdelenie, nemohlo dôjsť k vydržaniu zo strany právnych predchodcov odporkyne. Nemôže dôjsť k takému reálnemu rozdeleniu, ktorým by sa zrušila možnosť užívať danú nehnuteľnosť, resp. prístup k tejto nehnuteľnosti jednotlivým účastníkom dohody. V čase účinnosti a platnosti Uhorského práva sa vyžadovala písomná forma dohody, vyžadovala sa lehota 30 rokov, ktorá nebola splnená, právni predchodcovia odporkyne nemohli

byť dobromyseľní ani v čase platnosti Stredného občianskeho zákonníka, ktorý vyžadoval písomnú formu, ktorá požiadavka nebola splnená. Pokiaľ ide o pasívnu legitímáciu, navrhovatelia sa domáhajú určenia spoluvlastníctva k podielu, ktorý patrí účastníkom, z toho dôvodu nie je potrebné zahŕňať medzi účastníkov konania aj osoby, ktoré sú spoluvlastníkmi a ich podielu sa navrhovatelia nedomáhajú.

Právna zástupkyňa odporkyne zotrvala na svojich stanoviskách, poukazujúc na skutočnosť, že bez akýchkoľvek pochybností bolo preukázané, že medzi podielovými spoluvlastníkmi - súrodencami V. T. a X. R., predtým Y., rod. T. došlo k deľbe pozemkových nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, ktorú deľbu potvrdzujú skutkové tvrdenia uvedené v Osvedčení o vydržaní N 245/2004, NZ 87321/2004, na základe ktorých vstúpil do držby pozemkov, ktoré sú predmetom sporu právny predchodca odporkyne V. T., v roku 1931 na základe deľby medzi súrodencami V. T. a X. T., ale tiež finančného vysporiadania sa V. so sestrou X. Y., rod. T., ktorá v roku 1931 stavala rodinný dom a potrebovala pozemok na stavbu rodinného domu a finančné prostriedky na stavbu. Vykonaná deľba pozemkových nehnuteľností sa týkala celého majetku právnych predchodcov X. Y. a V. T., to preukazuje aj výpoveď syna V. T., a to E. T. v tomto konaní ako aj v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4C 44/2007, avšak aj ďalšie podporné listinné dôkazy. Ide o listiny, ktoré preukazujú stavbu rodinného domu X. Y. a manžela T. Y. za trvania manželstva, a to Zápisnica Notárskeho úradu Ružomberok 11327/31 zo dňa 31.10.193, ktorá sa vzťahuje k rodinnému domu na pozemku pozemnoknižné číslo XXXX a zápisnica zo dňa 24.11.1931, ako i plán postavenia domu z novembra 1931, ide o dom, ktorý je vo vlastníctve navrhovateľa v 1.rade súp. č. XXXX. Geometrickými plánmi bolo preukázané, že časť tohto domu navrhovateľa v 1.rade je postavená na parcele č. XXXX, predtým parcela č. XXXX, zapísaná v PKN vložke č. XXXX, čo je pozemok, ktorý bol právneho predchodcu V. a X. a čosi na R. T. a potom jeho dedičov, ktorými boli dve deti, a to V. T. a X. R., predtým Y., rod. T.. L. V. T., E. T. uviedol, že právny predchodca oboch súrodencov - R. T. mal v čase smrti v držbe a vo vlastníctve pozemky, ktoré po deľbe boli rozdelené tak, že časť týchto pozemkov, ktoré sú zapísané na LV na odporkyňu a ktoré nadobudla na základe kúpy od právnych nástupcov V. T., mal v čase smrti v držbe a vo vlastníctve R. T. a tak isto aj pozemky, ktoré má v držbe na základe predchádzajúcich právnych úkonov a neskôr osvedčenia navrhovateľ. Pozemky patriace R. T. boli rozdelené v roku 1931 v hraniciach tak, ako ich užívajú jeho deti, na V. a X. R.. Tento stav trvá až do súčasnosti. Pozemky, ktoré si súrodenci rozdelili a ktoré po deľbe pripadli X. Y. si dal navrhovateľ v 1.rade vysporiadať osvedčením. Podľa Rozhodnutia č. 911/1932 Úradnej zbierky, došlo medzi spoluvlastníkmi k reálnemu rozdeleniu nehnuteľností na samostatné časti a tieto v takomto rozdelenom stave dlho užívali, tým došlo v zmysle Rozhodnutia 911/1932 Úradnej zbierky k zrušeniu spoluvlastníctva faktickým reálnym rozdelením nehnuteľnosti. K tejto deľbe došlo v roku 1931 a preukazujú ju už vyššie uvedené dôkazy, listiny a svedecké výpovede. Dohoda o deľbe podľa Rozhodnutia č. 911/1932 za platnosti bývalého Uhorského práva potvrdzuje a oprávňuje dohodnúť sa na rozdelení spoluvlastníctva faktickým reálnym rozdelením nehnuteľnosti, pričom k takejto dohode nemusí dôjsť písomne, ale stačí, aby táto dohoda bola v čase jej uzavretia (v roku 1931) uzavretá aj ústne, konkludentne, bolo preukázané, že na základe takejto dohody sa spravovali pozemky a dlhodobo užívali. Podľa záveru právnej zástupkyne odporkyne, k nadobudnutiu vlastníckeho práva odporkyňou došlo s poukazom na uvádzané skutočnosti reálnym rozdelením nehnuteľnosti za platnosti bývalého Uhorského práva. V prípade, že by nedošlo k reálnej deľbe medzi súrodencami v roku 1931 podľa bývalého Uhorského práva, ani právna predchodkyňa navrhovateľa X. T. by nebola stavala na pozemku, ktorý patril do jej spoluvlastníctva s bratom, keby patril ešte do jej spoluvlastníctva s bratom V. T., neboli by stavali na nevysporiadanom pozemku a prístavbu tohto istého rodinného domu potom následne v roku 1999 zabezpečoval navrhovateľ. Dohodou z roku 1931 o deľbe pozemkových nehnuteľností došlo k zrušeniu spoluvlastníctva podľa citovaného rozhodnutia, od roku 1931 až do roku 2007 nebola zo strany navrhovateľa ani jeho právnych predchodcov reálna deľba spochybňovaná. Aj v tom konaní navrhovateľ tvrdí, že nechce nič len prechod, z čoho tiež vyplýva, že reálnu deľbu z roku 1931 uznáva. K vstupu do oprávnenej držby právnych predchodcov odporkyne došlo v roku 1931, vtedy platilo Uhorské právo, až do právnej úpravy vykonanej zákonom 141/1950, ktorý stanovil vydržaciú dobu pre nehnuteľnosti v dĺžke 10 rokov. Uhorské obyčajové právo účinné na území Slovenskej republiky pred rokom 1951 pre vydržanie vyžadoval 32-ročnú nepretržitú držbu. Pri vstupe do držby predmetnej nehnuteľnosti, v roku 1931, do nadobudnutia účinnosti zákona č. 141/1950 (01.01.1951), ktorý platil do 31.03.1964 uplynulo 19 rokov, od účinnosti právnej úpravy zákona č. 141/1950 (01.01.1951), pri takomto vstupe do držby nehnuteľnosti nadobudli právni predchodcovia odporkyne v 1.rade predmetné nehnuteľnosti dňom 01.01.1961, pretože zákonná úprava podľa zákona č. 141/1950 vyžadovala pre vydržaciú dobu 10 rokov za splnenia predpokladu dobromyseľnosti, nerušenej držby, čo v danom prípade bolo splnené. Občiansky zákonník č. 40/1964 držbu a vydržanie až do novelizácie vykonanej zákonom č. 131/1982,

t.j. do 01.04.1983 neupravoval, až uvedená novela Občianskeho zákonníka nanovo upravila ochranu držby a vydržanie s možnosťou započítania predchádzajúcej nepretržitej držby pred 01.04.1983, pričom tento čas neskončil skôr ako 01.04.1984. Pred 01.04.1983 bola odporkyňa v 1.rade dobromyseľnou oprávnenou držiteľkou predmetných nehnuteľností po dobu zákonom stanovenú a pokiaľ by teda aj nebola nadobudla vlastnícke právo vydržaním pri splnení zákonom stanovenej lehoty, bolo by sa tak stalo k 01.04.1984 podľa právnej úpravy účinnej pred 01.04.1983. ďalej namietla pasívnu legitimáciu účastníkov konania pokiaľ ide o pozemky parc. č. XXXX/X, a to z dôvodu nedostatočne označeného okruhu účastníkov konania.

Pokiaľ ide o navrhovateľom predložený dôkaz, a to mapu k. ú. Biely Potok z obdobia roku 1860, táto nepreukazuje spôsob užívania nehnuteľností v roku 1931, resp. pred rokom 1930.

V rámci dokazovania sa súd opätovne oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4C/44/2007, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXXX Správy katastra Ružomberok pre k. ú. C. (č.l. 11 spisu), je odporkyňa výlučná vlastníčka nehnuteľnosti označenej ako parc. č. XXXX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 96 m², XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere 163 m², XXXX o výmere 178 m² - zastavané plochy a nádvoría, XXXX o výmere 419 m² - záhrady ako aj nehnuteľnosti - rodinný dom súp. č. XXXX, postavený na pozemku parc.č. XXXX, a to na základe Kúpnej zmluvy č. V 1851/2006.

Predmetnou Kúpnu zmluvou zo dňa 22.09.2006, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Ružomberok pod č. V 1851/2006 dňa 28.09.2006 odpredali predávajúci E. T., rod. T. a E. T., rod. T. odporkyňa ako kupujúcej vyššie popísané nehnuteľnosti (spis Správy katastra Ružomberok sp. zn. V 1851/2006).

Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXXX k. ú. C. (č.l. 12 spisu), je odporkyňa podielovou spoluvlastníčkou v podiele 1 nehnuteľnosti označenej ako parc. č. XXXX/X o výmere 67 m - zastavané plochy a nádvoría, a to na základe vyššie citovanej kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod č. V 1851/2006. Ako vyplýva i z pripojenej kúpnej zmluvy č. V 1851/06, predmetný pozemok (parcela registra CKN parc. č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere 67 m², zapísaný na LV č. XXXXX k. ú. C.) predstavuje spoločný dvor, z ktorého je prístup na nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXXX vo vlastníctve odporkyne.

Predávajúci E. T. a E. T. vlastnícke právo k vyššie popísaným nehnuteľnostiam nadobudli vydržaním, a to na základe osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva podľa § 63 Zákona č. 323/92 Zb., notárskou zápisnicou napísanou dňa 06.12.2004 na Notárskom úrade JUDr. Márie Macháčkovej v Ružomberku č. N 245/2004, Nz 87321/2004 (pripojený spis Notárskeho úradu JUDr. Márie Macháčkovej č. N 245/2004, Nz 87321/2004), podľa ktorého požiadali E. T. a E. T. o vydanie osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníctva k vyššie popísaným pozemkom v k. ú. C., pre každého v jednej polovici, ktoré nehnuteľnosti sú vytvorené Geometrickým plánom č. 35057009-094/2003 z pôvodného pozemnoknižného stavu v zápise č. XXXX, parc. č. XXX, XXX, XXXX, v zápise č. XXX, XXXX, parc. č. XXX, XXX, XXX pre obec a k. ú. F. T. Svoj návrh odôvodnili tým, že ich neb. V. T., ktorý je zapísaný v zápise č. XXXX k. ú. F. T. v polovici na predmetný majetok sa v roku 1931 finančne vyrovnal so svojou sestrou X. Y. za jej polovicu zo spoločného majetku, nakoľko ona v tom čase začala stavať vlastný dom, a preto požiadala spoluvlastníka, ich otca V. T. o tento výplatok. Od roku 1931 teda ich otec vstúpil do držby celého majetku a takto ho až do svojej smrti v roku 1977 dobromyseľne, nepretržite a nikým nerušený užíval. Obaja navrhovatelia, t. j. E. T. a E. T. po jeho smrti vstúpili ako dedičia do jeho práv rovným dielom a v roku 2003 si dali všetok majetok, ktorý od otca prevzali po jeho smrti, zamerať geometrickým plánom za účelom založenia listu vlastníctva. Dotknuté osoby, a to K. Y., rod. Y., S. F. ako dedič po neb. E. F., U. W., rod. F., U. T., obaja ako dedičia po neb. R. T., ako právni zástupcovia, resp. aj pôvodní vlastníci zapísaní v zápise v zápisnici č. XXX k. ú. F. T., dali súhlas k vysporiadaniu vlastníckeho práva v prospech navrhovateľov.

Podľa výpisu z pozemkovej knihy č. XXXX k. ú. F. T. pod A.+rad.č.1 je zapísaná nehnuteľnosť parc. č. XXX, dom č. popisné XX s dvorom (dvor spoločný s domom č. XX/a, XX/b, vid' vložka č. 950), pod radovým č. X parc. č. XXX - humno, pod radovým č. X parc. č. XXXX - záhrada, záhumná v prospech

vlastníkov pod B.,2/a X. Y., rod. T. v jednej polovici a pod 2/b V. T. v jednej polovici titulom dedenia (Č.d. 187/1931).

Podľa zápisnice Č.d. 187/1931 zo dňa 21.10.1930 (č.l. 81 spisu), v pozostalosti po zomrelom R. T. (Č.d. 36/30) nehnuteľnosti nachádzajúce sa v pozemnoknižných hárkoch Obce Biely Potok okrem iného i č. 1621 nadobúdajú v rovných častiach deti poručiteľa X. Y., rod. T. a V. T..

Podľa výmeru Okresného úradu v Ružomberku pod č. 20034/1931 bola stavebnou komisiou Obce Ružomberok dňa 24.11.1931 povolená T. Y. stavba obytného domu v F. T. na pozemku č. XXXX (č.l. 83 - 84 spisu).

Podľa výmeru Okresného úradu v Ružomberku č. 9307/1932 (č.l. 85 spisu), na základe žiadosti T. Y., obyvateľa z C. - F. T. ohľadne vydania povolenia k obývaní novovybudovaného domu, bol predmetný dom dňa 30.04.1932 dokončený a bolo udelené povolenie na užívanie (č.d. XXX).

Podľa výpisu z pozemkovej knihy č. XXX k. ú. F. T. pod A.+r.č. 1 je zapísaná nehnuteľnosť označená parcelným č. XXX, dom č. popisné XX/a s dvorom (dvor spoločný s domami XX/b a XX, viď vložka č. XXXX), parc. č. XXX - humno, parc. č. XXX - dom č. popisné XX/b (dvor je spoločný s domami č. XX/a a č. popisné XX, viď vložka č. XXX, XXXX), parc. č. XXX - humno v prospech vlastníkov pod XX/b - F. E. v jednej štvrtine, pod XX/b - T. R., rod. F. v jednej štvrtine, pod XX/a - maloletý E. T. v jednej dvanástine, pod XX/b - maloletá U. T. v jednej dvanástine, pod XX/c - maloletý U. T. v jednej dvanástine, pod XX/a - T. T., rod. F. v jednej dvanástine, pod XX/b - S. F. v jednej dvanástine a pod XX/c - S. F. v jednej dvanástine.

Z obsahu pripojeného spisu Notárskeho úradu JUDr. Márie Macháčkovej č. N 245/2004, Nz 87321/04 ďalej vyplýva, že Mesto Ružomberok nemá výhrady k majetkovoprávnemu vysporiadaniu pozemku pre navrhovateľov - E. T. a E. T., a to k pozemkom parc. č. KN XXXX, KN XXXX/X, KN XXXX/X, KN XXXX, KN XXXX pre oboch navrhovateľov v jednej polovici, ktoré sú vytvorené Geometrickým plánom č. 35 057 009 094/2003 k. ú. C. - F. T.. Právni nástupcovia pôvodných pozemnoknižných vlastníkov zapísaných v zápise č. XXX, a to S. F., U. W. a U. T. vyjadrili súhlasné stanovisko s vysporiadaním vyššie uvedených pozemkov v prospech E. T. a E. T., keďže tieto pozemky tak ako sú zamerané v katastri nehnuteľností sú v držbe a užitku viac ako 60 rokov.

Podľa čestného prehlásenia K. Y., rod. Y. zo dňa 31.08.1993, táto dosvedčila, že bola v roku 1931 osobne prítomná pri tom, keď t. č. neb. V. T. ako vlastník nehnuteľností zapísané v pozemnoknižnej zápisnici č. XXXX r.č. 1, 2, 3 v spoluvlastníctve so svojou sestrou, t. č. taktiež neb. X. Y., rod. T. vyplatil svoju sestru X. Y., rod. T. z čiastky spoluvlastníctva nehnuteľností vedených v pozemnoknižnej zápisnici č. XXXX r.č. 1, 2, 3 na celú časť jej spoluvlastníctva, a to po predchádzajúcej vzájomnej dohode medzi spoluvlastníkmi za účelom prepisu uvedených nehnuteľností na svoje meno, aby tak tieto mohol nadobudnúť v celosti. Sestra V. T., X. Y. sa so svojim bratom na tomto dohodli, so zaplatením a prepisom nehnuteľností na svojho brata súhlasila a peniaze prevzala. Predmetná dohoda vychádzala z požiadavky X. Y., aby ju brat vyplatil zo spoločného majetku, nakoľko začala so stavbou svojho rodinného domu a peniaze potrebovala na stavbu a materiál domu, ktorý bol skutočne aj postavený.

Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXX k. ú. C. (č.l. 10 spisu) je navrhovateľ v 1. rade bezpodielovým spoluvlastníkom nehnuteľností parc. č. XXXX o výmere 217 m² - zastavané plochy a nádvoria, ako aj parc. č. XXXX o výmere 121 m² - záhrady a XXXX o výmere 292 m² - záhrady, a to titulom oprávnenej držby od 12.10.2000 - N 133/2000.

Z pripojeného spisu notárky JUDr. Jitky Lehotskej č. N 133/2000, Nz 237/2000 bolo zistené, že navrhovateľ v 1. rade spolu s manželkou požiadali o vydanie osvedčenia o vydržaní nehnuteľností, okrem iných i nehnuteľnosti vedenej v pozemnoknižnej vložke č. XXXX PK parc.č. XXXX s tým, že vymedzené nehnuteľnosti v súlade s Geometrickým plánom č. 17877334-088/98 sú vedené ako stav právny v katastri nehnuteľností ako KN parc. č. XXXX - zastavaná plocha o výmere 217 m² a KN parc. č. XXXX - záhrada o výmere 417 m² v k. ú. C.. Uvedené nehnuteľnosti žiadatelia ako držiteľia nadobudli právnym dôvodom, a to zámennými zmluvami od svojich rodičov v roku 1980, ktoré uvedené nehnuteľnosti nadobudli od pôvodných pozemnoknižných vlastníkov v roku 1955. V roku 1980 ako právni nástupcovia pokračujú v práve predchodcov s nehnuteľnosťami, vstúpili do oprávnenej držby, tieto v dobrej viere nikým nerušene užívajú s tým, že im patria a tak ako s vlastnými i nakladajú. Do notárskej zápisnice

napísanej dňa 07.09.2000 na Notárskom úrade JUDr. Jitky Lehotskej so sídlom v Ružomberku č. N 133/2000, Nz 237/2000 bolo spísané osvedčenie o držbe nehnuteľností, a to pozemkov parc. č. XXXX - zastavaná plocha (rodinným domom súp. č. XXXX) o výmere 217 m² a KN parc. č. XXXX - záhrada o výmere 417 m² k. ú. C., ktoré nehnuteľnosti boli zamerané Geometrickým plánom č. 17877334-088/98, vytvorené z pôvodných pozemnoknižných parciel č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX vedených v pozemkovej knihe Obce Biely Potok v záp. č. XXXX, XXX, XXX, XX, XXXX, XXX, XXX II, XXX, XX, XXX,XX, predmetné nehnuteľnosti nadobudli v roku 1980 na základe zámenných zmlúv od svojich rodičov, ktorí uvedené nehnuteľnosti nadobudli od pôvodných pozemnoknižných vlastníkov v roku 1955.

Z obsahu pripojeného dedičského spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. D 985/93, D/ not 756/94 súd mal za preukázané, že pôvodné dedičské konanie bolo po poručiťelke X. R., rod. T. vedené pod sp. zn. D 388/89 s tým, že v dedičskom konaní (v pôvodnom ani náhradnom dedičskom konaní) neboli nehnuteľnosti vedené vo vložke č. XXXX pozemkovej knihy k. ú. Biely Potok po poručiťelke prejednané a odovzdané v pôvodnom dedičskom konaní jedinej dedičke - dcére poručiťelky pochádzajúcej z prvého manželstva - X. Q., rod. Y., ktorá je právnou predchodkyňou navrhovateľov v 1. a 2. rade.

Z obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4C/44/07 súd zistil, že žalobným návrhom sa navrhovateľ v 1. rade domáhal pôvodne určenia, že odporkyňa Y. Q. nie je vlastníčkou pozemkov parc. č. XXXX/X o výmere 163 m² - zastavané plochy a nádvoria a č. XXXX o výmere 419 m² - záhrady, zapísané na LV č. XXXX k. ú. C., pričom na základe zmeny návrhu sa domáhal určenia, že predmetné pozemky parc. č. XXXX/X o výmere 163 m², zapísané na LV č. XXXXX k. ú. C. a parc. č. XXXX/X o výmere 63 m² - zastavané plochy a nádvoria v podiele 1/3, zapísané na LV č. XXXXX k. ú. C. patria do dedičstva po X. Y., rod. T.. Návrh navrhovateľa na určenie, že predmetné pozemky parc. č. XXXX/X v jednej polovici a parc. č. XXXX/X v jednej tretine v k.ú. C. patria do dedičstva po X. Y., rod. T., bol rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 4C/44/2007 - 356 zo dňa 27.04.2010 zamietnutý z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie, keď neboli pasívne legitímovaní všetci spoluvlastníci uvedení v pozemnoknižnej vložke č. XXX, ale len odporkyňa v 1. rade ako podielová spoluvlastníčka parcely č. XXXX/X.

Na základe odvolania navrhovateľa proti vyššie uvedenému rozsahu Krajský súd v Žiline rozsudkom pod sp. zn. 7Co/274/2010 zo dňa 08.12.2010, rozsudok okresného súdu potvrdil. Ako vyplýva z odôvodnenia vyššie uvedeného rozsudku Krajského súdu v Žiline, okresný súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že parcela č. XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 232 m² bola vytvorená z časti pozemnoknižných parciel č. XXX, XXX, XXX, XXXX, XXXX a XXXX s tým, že po vyhlásení vektorovej katastrálnej mapy bola predmetná parcela č. XXXX prečíslovaná na parcelu č. XXXX/X a XXXX/X. V súčasnej dobe na liste vlastníctva č. XXXXX je vlastníctvo ku CKN parcele č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 163 m² vedené na odporkyňu v podiele 1 a na liste vlastníctva č. XXXXX ku CKN parcele č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 67 m² je vlastníctvo vedené na odporkyňu v podiele 1. Pokiaľ v pozemnoknižnej vložke č. XXXX k. ú. F. T. je u parcely č. XXX zapísaný dom č. popisné XX spolu s dvorom - dvor spoločný s domom č. XX/a, XX/b, vo vložke č. XXX je vedená parcela č. XXX - dom č. popisné XX/a s dvorom, dvor spoločný s domami XX/b a XX, v ktorej sú vedení iní pozemnoknižní spoluvlastníci než sú vedení v pozemnoknižnej vložke XXXX, rozhodnutie sa vzťahuje na všetkých poozemnoknižných vlastníkov, resp. ich právnych nástupcov zapísaných aj v pozemnoknižnej vložke č. XXX k. ú. F. T..

V priebehu konania súd ustanovil uznesením 5C/82/2011 zo dňa 01.06.2012 znalca Ing. Jozefa Miartuša z odboru geodézia a kartografia, odvetvie geodézia, kartografia a fotogrametria za účelom vykonania písomnej a grafickej identifikácie pôvodných pozemnoknižných parciel č. XXX, XXX a celého spoločného dvora zapísaných v PK vložke č. XXXX k. ú. F. T. na súčasný KNC stav s vyznačením pôvodných hraníc predmetných PK parciel a tak isto za účelom vykonania písomnej a grafickej identifikácie pôvodnej PK parcele č. XXXX zapísanej v PK vložke č. XXXX k. ú. F. T., a to len v tej časti tejto PK parcele, ktorá je obsiahnutá v súčasnej KNC parcele č. XXXX.

Zo záverov Znaleckého posudku znalca Ing. Jozefa Miartuša č. 2/2012 vyplýva, že parcela PKN č. XXX je na parceliach KNC č. XXXX/X a XXXX, parcela PKN č. XXX je na parceliach KNC č. XXXX a XXXX/X vedený na LV č. XXXXX na odporkyňu v celosti, parcela KNC č. XXXX/X (spoločný dvor) je vedená na Lv č. XXXXX v jednej polovici na p. odporkyňu, zvyšná polovica nie je právne vysporiadaná.

Pozemnoknižná parcela č. XXXX sa v parcele KNC č. XXXX nenachádza. Je správne zakreslená v Geometrickom pláne Ing. Pniaka č. 497/98.

Vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 4C/44/2007 bola dňa 23.03.2009 vykonaná ohliadka, zároveň boli vypočutí svedkovia U. T., U. W., K. L. C., E. T., pričom svedkyňa Ing. L. C. vypovedala, že v rokoch 1940 - 1945 bývala v dome Q., chodila do ľudovej školy, v tomto dome bývali starí rodičia s tým, že na mieste terajšieho murovaného domu na muríku stál drevený dom, ten bol užší a medzi ním a za ním mašťalou bola medzierka, kadiaľ prechádzali, na šírku mala asi 80 cm. Cez tú medzierku sa dalo prechádzať len peši. Pokiaľ sa prevážali väčšie veci, tieto sa prevážali cez zadné záhrady. V drevenici bývali T., za drevenicou bola medzierka, potom mašťal, hnojisko, humno.

Svedok E. T. uviedol, že na mieste murovaného domu stála drevenica, ktorá mala šírku 6 m, boli aj zadné stavy medzi drevenicou a mašťalou, v drevenici bývali starí rodičia, rodičia svedka - otec V. T. a mama E.. Pamätá si to od roku 1929, ako tu vyzerali zadné stavy, neskôr sa zbúrali mašťale, lebo otec chcel mať dvor a chcel ešte chovať, preto sa postavilo humno. Za humnom je záhrada, ktorá patrila T.. Dom vedľa postavila otcova sestra - p. Y., potom sa odsťahovala, v roku 1945 sa jej dcéra s manželom nasťahovala do tohto domu, do domu chodili úzkou medzierkou, lebo sa tam ináč nedalo dostať. Pokiaľ ide o dohodu medzi jeho otcom V. T. a sestrou X. Y., v roku 1931 sa X. Y. rozhodla, že budú stavať dom, to je v súčasnosti žltý dom, ale nemali peniaze, chcela, aby ju brat V. T. vyplatil, tento si musel požičať peniaze, vyplatil sestru a v roku 1931 začala stavať, do roka postavili a bol už obývatelný. Otec V. T. umožnil svojej sestre X. Y., aby chodievala cez tú medzierku do domu. Otcovi V. T. patrila aj drevenica, zadné stavy, horná záhrada a X. Y. vyplatil z drevenice, zadných stavov, ako aj z pozemku. Keď sa zbúrali zadné stavy a Q. sa chceli dostať vedľa do domu, nebol problém, keď išli peši, pokiaľ sa doviezlo uhlie, tak sa zhodilo na kraj a potom sa to vozilo fúrikom. Pokiaľ sa malo ísť auto, problém už nastal, nakoľko mama svedka uviedla, že parkovať sa tu nebude.

Svedok E. T. uviedol, že otcova sestra X. T. stavala dom asi v roku 1932, nebolo to oplotené ako je teraz, na úrovni drevenice boli postavené zadné stavy, p. Q. predali to čo mali po svojom otcovi - dom, záhradu vzadu a humno. Otec tieto nehnuteľnosti vlastnil na základe toho, že vyplatil zo všetkého svoju sestru.

V prejednávanej veci bola taktiež vykonaná ohliadka na mieste samom v C. - F. T. dňa 26.10.2012, pričom bol vypočutý svedok E. T., ktorý uviedol, že predmetný pozemok bol vo vlastníctve jeho otca V. T. a jeho manželky, bol to pozemok ich otca R. T., a tento rozdelil pozemky medzi svoje dve deti - X. T. a V. T.. Deti túto deľbu rešpektovali. Dom súp. č. XX sa začal stavať v roku 1931, pozemok R. T. bol aj na miestach, ktoré má v súčasnosti oplotené p. Q.. X. T. v roku 1931 sa rozhodla stavať s manželom predmetný dom s tým, že nemala toľko peňazí, požiadala otca svedka (V. T.), aby ju z jej podielu vyplatil, čo V. T. urobil.

Svedkyňa K. L. C. zotrvala na svedeckej výpovedi v konaní 4C/44/2007.

Súd sa ďalej ešte oboznámil so zápisnicou spísanou v Ružomberku dňa 13.10.1931 Notárskym úradom v Ružomberku (č.l. 235 spisu), na základe žiadosti T. Y., obyvateľa z F. T., ktorý požiadal o vydanie stavebného povolenia pre stavbu rodinného domu na pozemku zapísanom v pozemnoknižnom zápise Obce Biely Potok M.č. XXXX o výmere 24 siah, pričom neboli vznesené námietky voči výstavbe rodinného domu.

Podľa § 80 písm. c) OSP, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Zákon pre procesnú prípustnosť určovacej žaloby predpokladá existenciu stavu neistoty navrhovateľa v tom, či ten, ktorý právny vzťah alebo právo je alebo nie a zároveň tiež preukázanie, že uvedenú neistotu je možné odstrániť navrhovaným výrokom rozsudku. Naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi navrhovateľom a odporcom, ktorý je ohrozením navrhovateľovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť. V prípade spornosti v právnych vzťahoch k nehnuteľnostiam, o ktorých sa vedie príslušná evidencia (kataster nehnuteľností) je určovacia žaloba spravidla prípustná, a teda i v danom prípade je takáto žaloba spôsobilým právnym prostriedkom na odstránenie neistoty o skutočných právnych vzťahoch medzi účastníkmi.

Naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný vtedy, keď bez tohto určenia by bolo ohrozené právo navrhovateľov, alebo by sa bez tohto určenia stalo ich právne postavenie neistým. Naliehavý právny záujem ako predpoklad pre podanie určovacej žaloby je daný už existenciou rozporov vo vlastníckych vzťahoch.

Navrhovatelia sa domáhajú určenia, že nehnuteľnosti - pozemky KNC parc. č. XXXX, XXXX/X, XXXX, XXXX zapísané na LV č. XXXXX k. ú. C. v spoluvlastníckom podiele 1 a KNC parcela č. XXXX/X zapísaná na LV č. XXXXX k. ú. C. v spoluvlastníckom podiele 1/6-ina patria do novoobjaveného dedičstva po neb. X. R., rod. T., zomr. XX.XX.XXXX. Navrhovatelia odôvodňujú svoj nárok zo spoluvlastníckeho vzťahu ich právnej predchodkyne X. R., rod. T., ktorá bola ako podielová spoluvlastníčka zapísaná v pozemnoknižnom protokole č. XXXX k. ú. F. T. v podiele 1, pod A+r.č.1 bola zapísaná účasť v spoločnom dvore, ktorý bol spoločný pre celkovo tri domové nehnuteľnosti, a teda právnej predchodkyne svedčalo k spoločnému dvoru spoluvlastnícke právo v podiele 1/6-ina. Pozemok KNC parc. č. XXXX o výmere 96 m² vznikla z pôvodnej pozemnoknižnej parcele č. XXX, parcela č. XXXX/X vznikla z pôvodnej parcele XXX, KNC parcela č. XXXX vznikla z časti pôvodných pozemnoknižných parciel č. XXX, XXX a XXXX, parcela č. XXXX vznikla z pôvodnej parcele č. XXXX a parcela č. XXXX/X vznikla z pôvodnej PK parcele predstavujúcej spoločný dvor k PK parcelám č. XXX, XXX a XXX. V pôvodnom konaní prebiehajúcim pod sp. zn. 4C/44/2007 sa navrhovateľ domáhal určenia vlastníckeho práva len k pozemkom parc. č. XXXX/X a XXXX/X v 1/3-ine, pričom vlastníctvo odporkyne k nehnuteľnostiam parc. č. XXXX, XXXX a XXXX nespochybňoval, napriek vedenému súdnemu sporu, pokiaľ ide o pozemok parc. č. XXXX, ide o pozemok, kde sa nachádza stavba rodinného domu navrhovateľky (súp. č. XXXX na parcele č. XXXX podľa výpisu z LV č. XXXXX), pozemok parc. č. XXXX je humno, ktoré postavili V. T. so svojimi synmi E. a E. T. a záhrada XXXX.

Navrhovatelia ako právni nástupcovia po poručiťelke X. R., rod. T., zomr. XX.XX.XXXX sa domáhali určenia, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu patria do dedičstva po neb. X. R., rod. T., pričom jej vzťah k nehnuteľnostiam odvodzovali a preukazovali výpismi z pozemkovej knihy, podľa ktorých tieto nadobudla dedením po svojom otcovi R. T. spolu s bratom V. T., každý v jednej polovici.

Odporkyňa odvodzovala vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu titulom kúpy v roku 2006 od E. T. a E. T., ktorí sú právnymi nástupcami po V. T. - bratovi poručiťelky X. R., rod. T., a ktorí mali nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vydržaním na základe osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva z roku 2004.

Právna úprava vydržania podľa Všeobecného občianskeho zákonníka z roku 1811 platila na našom území do konca roku 1950 a podľa práva platného do 31.12.1950 bola na Slovensku vydržacia doba 32 rokov. Zákon č. 141/1950, ktorý nadobudol účinnosť 01.01.1951 ustanovil na vydržanie vlastníctva nehnuteľnosti 10 rokov, pričom pre vydržanie, ktorého doba začala plynúť pred týmto dátumom platil, že sa skončí uplynutím pôvodnej lehoty, najneskôr však do 31.12.1950. Právo platné na Slovensku do 31.12.1950 ako aj zákon č. 141/1950 Zb. vyžadovali dobromyseľnú a nepretržitú držbu, pričom za dobromyseľného sa držiteľ považoval vtedy, ak so zreteľom na všetky okolnosti mohol byť presvedčený o tom, že mu vec patrí. Právo platné na Slovensku do 31.12.1950 vyžadovalo dobromyseľnosť pri nastúpení do držby kým podľa zákona č. 141/1950 Zb. bola potrebná počas celého behu vydržacej lehoty.

Podľa § 115 zákona č. 141/1950 Zb., vydržaním možno nadobudnúť vlastnícke právo, ak nejde o nescudziteľné veci, ktoré sú v socialistickom vlastníctve.

Podľa § 116 ods. 1 a 2 zákona č. 141/1950 Zb.:

- 1) Vlastnícke právo k hnuťelnej veci nadobudne, kto ju drží oprávnene (§ 145) a nepretržite tri roky; ak ide o nehnuteľnú vec, je potrebná vydržacia doba desaťročná.
- 2) Kto nadobudne oprávnenú držbu od oprávneného držiteľa, môže si započítať vydržaciu dobu predchodcu.

Podľa § 143 citovaného zákona, držiteľom je, kto s vecou nakladá ako so svojou alebo kto vykonáva právo pre seba.

Podľa § 145 ods. 1 a 2 citovaného zákona:

- 1) Ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným.
- 2) V pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 566 ods. 1 a 2 zákona č. 141/1950 Zb.,

- 1) Lehota, ktorá začala bežať pred 1. januárom 1951, sa skončí, ak tento zákon určuje kratšiu lehotu, najneskoršie uplynutím tejto kratšej lehoty, počítanej odo dňa 1. januára 1951; ak určuje dlhšiu lehotu, uplynutím tejto dlhšej lehoty, počítanej odo dňa, keď lehota začala bežať.
- 2) To isté platí o vydržacej a premlčacej dobe.

Z vykonaného dokazovania, a to najmä oboznámením sa s obsahom spisu N 245/2004, s výpoveďami svedkov E. T., E. T., K. C. vyplýva, že právny predchodca odporkyne V. T., zapísaný v zápise č. XXXX k. ú. F. T. v polovici na predmetné nehnuteľnosti sa v roku 1931 finančne vyrovnal so svojou sestrou X. Y., ktorá bola taktiež zapísaná ako spoluvlastníčka predmetných nehnuteľností v X-ici, následne V. T. vyplatil finančne svoju sestru X. T., ktorá so svojim manželom začali v roku 1931 s výstavbou rodinného domu na pozemku č. XXXX (zápisnice z 31.10.1931 č. 11327/31 a zo dňa 24.11.1931). Aktuálne ide o dom vo vlastníctve navrhovateľa súp. č. XXXX postavený na pozemku CKN XXXX. Od roku 1931 teda neb. V. T. vstúpil do držby celého majetku a tento užíval až do svojej smrti v roku 1977 dobromyseľne, nepretržite a nikým nerušený. Po jeho smrti vstúpili do jeho práv rovným dielom jeho nástupcovia - E. T. a E. T., ktorí požiadali o vydanie osvedčenia o vydržaní vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam a následne nehnuteľnosti previedli Kúpnu zmluvou č. V 1851/06 na odporkyňu.

Do držby nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, vstúpil právny predchodca odporkyne V. T. v roku 1931, teda za platnosti bývalého Uhorského práva, a to na základe deľby medzi súrodencami V. T. a X. Y., rod. T., čo potvrdzujú aj skutkové tvrdenia uvedené v Osvedčení o vydržaní č. N 245/2004, NZ 87321/2004, výpoveď svedka E. T., syna V. T., ako aj ďalšie podporné listinné dôkazy preukazujúce stavbu rodinného domu X. Y. a jej manžela T. Y. za trvania manželstva, a to zápisnica Notárskeho úradu Ružomberok č. 11327/31 z 31.10.1931 vzťahujúca sa k stavbe domu na pozemku miestne číslo XXXX a zápisnica zo dňa 24.11.1931, vzťahujúca sa k číslu XXXXX a plán postavenia domu z novembra 1931. Reálnu deľbu potvrdzuje aj ten stav, že parcela T. XXXX - záhrada, zapísaná v PKN vložke č. XXXX, na časti ktorej je postavený dom navrhovateľa v 1.rade, súp. č. XXXX je zapísaný v tej istej PKN vložke č. XXXX ako aj pozemky parc. č. XXX - dom č. popisné XX s dvorom a parc. č. XXX - humno, pôvodne vedené na pozemnoknižných spoluvlastníkov X. Y., rod. T. a V. T., na každého v podiele 1 na základe Čd 187/1931 - dedením. Na základe reálnej deľby v roku 1931 vstúpil právny predchodca odporkyne V. T. do držby predmetných nehnuteľností, od uvedenej doby nehnuteľnosti užíval dobromyseľne, nerušene ako vlastné, a to po celú dobu trvania zákonom stanovenej vydržacej lehoty a po ňom aj jeho právni nástupcovia. Právny predchodca X. Y., rod. T. a V. T. v čase svojej smrti mal v držbe a vo vlastníctve pozemky zapísané na LV č. XXXXX k. ú. C. na odporkyňu, a to CKN XXXX, XXXX/X, XXXX a XXXX, ako aj pozemky vedené na LV č. XXXX pre navrhovateľa v 1.rade, a to parcela č. CKN XXXX (predtým CKN XXXX), CKN XXXX a XXXX (predtým CKN XXXX). Právni nástupcovia po X. Y. a V. T. v súčasnosti majú evidované na LV č. XXXXX a LV č. XXXX pozemky tak ako tieto pri reálnej deľbe nadobudli reálni nástupcovia po neb. R. T.. Pozemky, ktoré má vysporiadané navrhovateľ v 1.rade na základe Osvedčenia vlastníckeho práva N 133/2000, NZ 237/2000 sú pozemkové nehnuteľnosti, ktoré pri reálnej deľbe v roku 1931 nadobudla jeho právna predchodkyňa X. Y., rod. T..

V zmysle Rozhodnutia č. 911/1932 Úradnej zbierky rozhodnutí bývalého Najvyššieho súdu Československej republiky mohlo dôjsť k zrušeniu spoluvlastníctva i reálnym rozdelením nehnuteľností, právny stav platný na Slovensku do 31.12.1950 takéto riešenie pripúšťal a netrval na tom, aby takéto zrušenie spoluvlastníctva bolo založené na písomnej dohode a aby bolo podložené geometrickým plánom. K takejto dohode teda nemusí dôjsť písomne, stačí, aby dohoda bola uzavretá ústne alebo mlčky (konkludentne).

Ako už bolo vyššie konštatované, právny predchodca odporkyne vstúpil do oprávnenej držby predmetných nehnuteľností v roku 1931 za účinnosti Uhorského práva, pričom Uhorské obyčajové právo účinné na území Slovenskej republiky pred rokom 1951 pre vydržanie vyžadoval 32 ročnú nepretržitú držbu, právna úprava obsiahnutá v zákone č. 141/1950 Zb. stanovovala 10 ročnú vydržaciu dobu. Od vstupu právneho predchodcu odporkyne do držby predmetných nehnuteľností v roku 1931

do nadobudnutia účinnosti zákona č. 141/1950 Zb. (01.01.1951) uplynulo 19 rokov, a teda právni predchodcovia odporkyne v 1.rade nadobudli predmetné nehnuteľnosti vydržaním dňom 01.01.1961. Zároveň bola splnená okrem uplynutia vydržacej lehoty aj podmienka dobromyseľnosti a nerušenej držby, keď od roku 1931 až do roku 2007 nebola reálna deľba spochybňovaná.

Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd má za preukázané, že právni predchodcovia odporkyne E. a E. T., ako aj ich právny predchodca neb. V. T. boli dobromyseľní, s ohľadom na všetky okolnosti možno konštatovať, že nadobudli vlastnícke právo k predmetným spoluvlastníckym podielom na sporných nehnuteľnostiach vydržaním a tieto následne previedli kúpnu zmluvou na odporkyňu.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd potom návrh navrhovateľov ako nedôvodný zamietol, keď nemal za preukázané, že právna predchodkyňa navrhovateľov X. R., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX bola v čase svojej smrti spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 151 ods. 3 OSP tak, že o týchto bude rozhodnuté do 30-tich dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Pokiaľ ide o určovací petit týkajúci sa parcely CKN XXXX/X, zapísanej na LV č. XXXXX k. ú. C. v podiele 1 na odporkyňu, v tejto súvislosti odporkyňa prostredníctvom právnej zástupkyne namietla pasívnu vecnú legitimáciu odporkyne a v tejto časti súd jej argumentáciu uznal za dôvodnú, keď účastníci konania musia byť všetci pozemnoknižní spoluvlastníci pozemnoknižných nehnuteľností, ktorí sú zapísaní v PKN vložke č. XXX a XXXX. Z toho dôvodu pasívne vecne legitimovaní v uvedenom konaní sú všetci nerozluční spoločníci (ako to vyplýva i z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co 274/2010, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 4C/44/2007), čo je zároveň i ďalším dôvodom na zamietnutie návrhu v uvedenej časti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 OSP).